

ҶАШНИ 27-СОЛАГИИ ИСТИҚЛОЛИЯТ МУБОРАК!

Ворисони СИНО

*Баи одам азои яқдигаранд,
Ки қар-офаринит зи як-галдигаранд.*

НАШРИЯ-АЗ-МОҲИ-СЕНТЯБРИ
СОЛИ-1958
ҶОП-МШАВАД

Нишонаи электронӣ: vsino@tajmedun.tj Сомона: www.tajmedun.tj

№ 14 (2063) 6 СЕНТЯБРИ СОЛИ 2018

НАШРИЯИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ТИББИИ ТОҶИКИСТОН БА НОМИ АБЎАЛӢ ИБНИ СИНО

Иштироки Сарвари давлат дар таҷлили “Рӯзи дониш”, дарси сулҳ ва оғози соли нави таҳсил дар Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино

1 сентябри соли 2018 Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ноҳияи Сино пойтахт парда аз рӯи муҷассамаи Абӯалӣ ибни Сино бардошта, дар таҷлили “Рӯзи дониш”, дарси сулҳ ва оғози соли нави таҳсил дар Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино иштирок карданд.

Ёдовар мешавем, ки рӯзи 28 апрели соли 2017 Пешвои миллат, Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон барои бунёди бинои нави марказӣ ва таълимии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино санги асос гузошта буданд.

Тибқи лоиҳа шаҳраки нави Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон дар масоҳати наздики 11 гектар замин таҳия шудааст.

Дар асоси нақшаи кулл дар ҳудуди иншоот хонаҳои истиқомати баландошёна барои омӯзгорон, биноҳои хобгоҳ барои донишҷӯён, толори варзишӣ, ҳавзи шиноварию пушида бо ҷойи нишастии тамошобинон, биноҳои озмоишгоҳҳо, ошхона, 3 адад бинои таълимии иловагӣ, майдони варзишӣ, бинои

баландошёнаи маъмурию таълимӣ бо маҷлисоғ ва муҷассамаи шоиру олими барҷаста ва нобиғаи ҷаҳонӣ Абӯалӣ ибни Сино ҷойгир карда шудааст.

Агар ба таърихи таъсири донишгоҳ ва рушди он дар даврони соҳибистиқлолӣ назар созем, ин даргоҳи илм ҳамчун яке аз бонуфузтарин муассисаи таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо тарбияи кадрҳои баландихтисоси соҳаи тандурустӣ дар кишвар, рушди илми тиб ва бехтар намудани вазъи солимии ҷомеа, мақоми хоса дорад.

Соли 1939 Донишқадаи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино ба фаъолият оғоз карда, соли 1992 баъди соҳибистиқлол гардидан, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба донишгоҳ табдил дода шудааст.

Донишгоҳ 79 сол боз барои муассисаҳои тандурустии мамлакат мутахассис тайёр карда, пойгоҳи асосии таълимӣ, илмӣ-методи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии ҷумҳури ба ҳисоб меравад. Дар донишгоҳ 3 академик, 4 нафар узви вобастаи Академияи илмҳо ва илмҳои тиб, 83 нафар доктори илм, профессор, 229 нафар номзади илм, дотсентон

ва 325 муаллими калон ва ассистентон фаъолият мекунанд. Донишгоҳ дар давраи фаъолияташ зиёда аз 42 ҳазор нафар табиб тайёр кардааст, аз ҷумла 1500 нафарашон шаҳрвандони хориҷӣ аз 36 давлати дунё мебошанд. Айни замон дар донишгоҳ 790 нафар муҳассилини хориҷӣ аз 13 мамлакат, аз қабилҳои Ҳиндустон, Россия, Қазоқистон, Қирғизистон, Туркменистон, Ўзбекистон, Латвия, Озарбойҷон, Афғонистон, Яман, Дания ва Иёлоти Муттаҳидаи Америка таҳсил доранд. Имсол бошад, тибқи квотаи донишҷӯён аз Ҷумҳурии Ўзбекистон ба таҳсил фаро гирифта мешаванд.

Дар 10 соли охир ба донишгоҳ 1445 нафар донишҷӯён тибқи квотаи Президентӣ қабул карда шудааст.

Дар донишгоҳ тибқи ихтисосҳои ҷойдошта 5 факултет - тиббӣ, педиатрӣ, стоматологӣ, нигоҳдорию тандурустии ҷамъиятӣ, фармасевтӣ мавҷуд аст. Аз рӯи 39 ихтисоси таҳсилоти баъдидипломӣ - таҳсил дар зинаи ихтисосгирии аввалия, магистратура, аспирантура, докторантура ва таҳсилоти иловагӣ ба роҳ монда шудааст.

(давомаш дар саҳ.2)

МАҚОМИ АБЎАЛИИ СИНО ДАР РИВОҶИ ИЛМИ ҶАРРОҲӢ

Абӯалӣ Ҳусайн ибни Абдуллоҳ ибни Ҳасан ибни Алӣ ибни Сино файласуф, табиб, табиатшинос ва адиби бузурги тоҷик буда, 16 августи соли 980 дар деҳаи Афшанаи Бухоро чашм ба олами ҳастӣ боз намудааст. Қисми ахири номи ӯ - Ибни Сино дар Аврупо ба гунаи «Авенсина» таҳриф шуда, ба «Авитсенна» табдил ёфтааст. Падараш Абдуллоҳ аслан аз Балх буда, дар замони салтанати Нӯҳ ибни Мансури Сомонӣ ба деҳаи Хармайсан (Рометан)-и Бухоро омад ва ба кори девон машғул гардид. Модараш Ситорабону аз сокинони Афшана аст. Соли 985 оилаи Ибни Сино аз Хармайсан ба шаҳри Бухоро кӯчид ва ӯ дар ин ҷо ба омӯзиши илм оғоз намуд.

Ибни Сино дар 16 солагии ба тиб рӯй овард ва онро аз Абӯмансур Ҳасан ибни Нӯҳ фаро гирифт. Мегӯянд Ибни Сино дар ин ҷода ҷунон маҳорате касб кард, ки пизишкони дигар дар назди вай шогирдӣ мекарданд. Ибни Сино дар ҳудуди синни 17 Нӯҳ ибни Мансури Сомониро аз беморие, ки гиребонашро гирифта буду саҳт озораш меод, наҷот бахшид. Муолиҷаи Нӯҳ ибни Мансур шӯҳрати ӯро сабаб шуд ва арҷу қурбашро дар назди подшоҳи Сомонӣ афзун кард. Наздикии Ибни Сино ба Нӯҳ ибни Мансур ва эътиборе, ки дар дарбори ӯ дошт, боис шуд, ки иҷозаи истифода аз китобхонаи маъруфи Сомониёнро ба даст оварад. Аз он ҷое, ки Ибни Сино аз ҳушу қувваи омӯзиши фавқуллодае баҳраманд буд, дар замони кӯтоҳамаи улуми замони худро фаро гирифт ва дар 18-солагии аз омӯхтани улум фориг гардид.

Осори Ибни Синоро садсолаҳо дар Осиё ва Аврупо бехтарин роҳнамои

пизишкон доништаанд. Дар донишномаҳои русӣ («Азбуковникҳо») - и а. 17 Ибни Сино дар баробари Ҷолинус, Плиний, Алберти Бузург мавриди истинод қарор дошт. Садҳо сол пизишкони тамоми дунё аз рӯи «Ал-Қонун фи-т-тиб» илми тибро меомӯхтанд, аз он ҳамчун сарчашмаи бепеҳни дониш истифода мебаранд. «Ман тасдиқ мекунам: тиб илмест оид ба донишгари тани инсон дар вазъи саломатӣ ё беморӣ ва ба инсон баргардондани саломатӣ, ки рӯ ба заъф овардааст, - навиштааст Ибни Сино. - Вақто ки мегӯянд тиб иборат аст аз назария ва амалия, гумон набояд кард, ки бахше аз тиб дироят асту бахше амал (ки баъзе муҳаққиқони ин масъала ҷунин мепиндоранд). Баръакс, бидон, ки маънои ин дигар аст, яъне ҳар ду бахши тиб илм аст, яке илми асосҳои тиб, дигаре илми тарзи табобат...». Бо ин гуфтаи худ Ибни Сино ҳамбастагии назария ва амалияи тибро таъкид кардааст, ки хеле дақиқона ва мушиқофона мебошад.

Илми ҷарроҳии Ибни Сино дақиқ ва хеле ҷолиб аст. Ӯ чандин олат ва усулҳои ҷарроҳӣ, аз ҷумла усули бадар сохтани санги масона (пешобдон)-ро ихтироъ намуда, бо ин кор илму санъати ҷарроҳиро такмил ва таракқӣ додааст.

((давомаш дар саҳ.5))

Ҳама гуна зухуроти ифротгароиро маҳкум бояд кард

Солҳои охир дар мактабҳои олии ба ҷараёни корҳои тарбиявӣ диққат ва аҳамияти бештар дода мешаванд. Зеро тарбия падидаи иҷтимоӣ, фарҳангӣ, психологӣ ва педагогӣ буда, барои танзими ҳаёти инсон ва пешрафти ҷамъият хизмат менамояд. Он ҳамчун фаъолияти махсуси мақсадноки инсон барои рушди шахс ва ворид шудани ӯ ба ҷараёни воқеа ва бунёди ҳаёти маданӣ равона карда мешавад.

Соли 2017 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон 20-умин солгарди Ваҳдати миллӣ бо шукуҳи шахомати ҳоса ҷашн гирифта шуд. Анъанаи тантанавӣ ин ҷашн нерӯи бегазанду созандаву пешбару тавоноии ваҳдат хоҳад буд. Миллати куҳанбунёди тоҷик бори дигар ба ҷаҳониён собит хоҳад кард, ки халқи тоҷик табиатан ваҳдатпараст буда, на танҳо дар дохили кишвари худ, балки дар саросари ҷаҳон ваҳдатро омили асосии пешрафти ҷомеа мешуморад. Алалхусус, дар даврони соҳибистиқлолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ваҳдат дар байни халқи тоҷик мартабаю мақом ва аҳамияти бештар пайдо кард. Моҷарою даргириҳое, ки дар Ватанамон солҳои 90-уми асри гузашта ба вуқӯъ пайвастанду боиси ғаму андуҳи маҳрумӣтаҳо гаштанд, бори дигар аҳамияти ваҳдат ва нақши онро дар ҳаёти оҷишта собит сохтанд. Маҳз гавариши дубора ба ваҳдат дар охири ҳамоно солҳо ба халқи мо бахту саодат овард, мамлакатро тинчу осуда, мардумро хурраму хушрӯзгор сохт. Ба ифтихори мо, ваҳдати миллат сол то сол нерӯманд гашта, устувор шуд ва ҳама боварӣ дорем, ки ҳаргиз он завол нахоҳад ёфт.

Паёми навбатии Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии имкон фароҳам овард, ки аҳли кишвар, нақшаи фаъолияти худро дар соли 2018 ҳадафмандонаву воқеа ба вобаста ба муҳимтарин масоили зиндагӣ мураттаб созанд. Дар ин Паём доир ба масъалаи терроризм Сарвари давлат мулоҳизаронӣ намуда, чунин изҳор доштанд:

«Солҳои охир терроризм ва экстремизм ба хатари глобалӣ табдил ёфта, ҷаҳони муосирро ба ташвиш овардааст. Афзоиши ҷиноятҳои хусусияти экстремистӣ ва террористидошта ба вуҷба ёфтани терроризми байналмилалӣ, фаъолашавии унсурҳои тундраву ифротгаро, ҷалби ҷавонон ба сафи созмонҳои экстремистиву террористӣ ва иштироки онҳо дар низоҷҳои

имрӯзҳо ҷаҳонро ба таҳлика андохтааст. Ба ҳамагон маълум аст, ки имрӯзҳо аз ҷониби қадом созмонҳо ва давлатҳо ба ташкилотҳои террористӣ, экстремистӣ қўмак расонида мешаванд. Назари таҳлилгарон, олимон ва сиёсатмадорон дар ин хусус ҳаминро нишон медиҳад, ки аз ин рафтори созмонҳо ва давлатҳои алоҳида террористон ва экстремистон истифода бурда, барои ба ҳадафҳои

намоёнд, ки Тоҷикистон ва тоҷикистониён дар ҳама давру замони давлатдорӣ зидди зухуроти терроризм ва экстремизм буданд ва ҳастанд. Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар арсаи байналмилалӣ дар самти мубориза бар зидди зухуроти терроризм ва экстремизм чун як иштирокчи фаъол мешиносанд ва арзёбӣ мекунанд. Дар масъалаи бартараф кардани сабабу шароитҳои

гирифтани донишљўён, бештар таваҷҷўҳ зоҳир намудан ба забонҳои хоричӣ ва омўзиши технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, дар руҳияи донишомўзиву меҳнатдўстӣ тарбия намудани онҳо, мустаҳкам кардани пояҳои ахлоқии ҷомеа, ташаккули афкори эҷодиву созандаи љавонон ва гиромидошти арзишҳои фарҳанги миллӣ умуимбашарӣ, тамоми нерӯи ақлониву ҷисмонии худро равона намуда, Ватани азизамон — Тоҷикистонро дар арсаи ҷаҳонӣ ба сатҳи кишвари ободу осудаи олам бардорем.

Асосгузори сулҳу Ваҳдати миллӣ, Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар Паёми имсолашон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бори дигар таъкид намуданд, ки «Терроризм ва экстремизм аз як ҷониб чун вабои аср хатари глобалии ҷиддӣ буда, аз ҷониби дигар аъмоли он гувоҳ аст, ки терроризм ватан, миллат ва дину мазҳаб надорад, балки як таҳдиде ба ҷомеаи ҷаҳонӣ ва ҷониҳар як сокини сайёра аст». Мо ҳамеша бо суҳанони Пешвои муаззами миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон пайравӣ намуда, терроризм ва экстремизмро шадидан маҳкум менамоем. Инчунин, барои ҳифзи якпорчагии ин Ватани биҳиштосе ҳамеша омодаем ва сиёсати хирадмандонаю бунёдкоронаи Пешвои миллатро дастгирӣ мекунем.

Сулҳе, ки Пешвои миллат, Президенти кишвар, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Тоҷикистон овард, нодиртарин ва қиматтарин неъмат мебошад. Ба мо зарур аст, ки ин Ваҳдати Миллӣ ва сулҳро чун гавҳараки ҷашн ҳифз кунем ва ҳама аз як гиребон сар бароварда барои ҳимояи манфиатҳои миллӣ камар баста, дар муқовимат ба афкори экстремистӣ, террористӣ муташаққилона мубориза барем ва нагузорем, ки ноҳалафе фазои ороми Тоҷикистони азизамонро ғуборолуд созад.

С.Т. Ибодов,
муовини ректор оид ба таълим
д.и.т., профессор,

мусаллаҳонаи давлатҳои хоричӣ мусоидат менамояд». Дар давоми даҳсолаҳои охир ва махсусан аз нимаи дуими асри ХХ терроризм ва экстремизм мавриди таваҷҷўҳи ҳаматарафаи олимон ва сиёсатмадорон қарор гирифт. Бахусус, аз ҷониби коршиносони мамлакатҳои Ғарб омўзиши ин зухуроти номатлуб дар мадди аввал гузошта шуд. Шояд суоле ба миён биёяд, ки барои чӣ ба омўзиши ин масъала маҳз дар ҳамин давру таваҷҷўҳ зоҳир гардид. Таърих исбот мекунад, ки дар ҳама давру замони форматсияҳои ҷамъиятӣ содиршавии терроризм ва экстремизм вучуд дошт ва танҳо дар нимаи дуими асри ХХ дар қатори дигар проблемаҳои терроризм ва экстремизм ба проблемаи глобалии ҷаҳонӣ табдил ёфт. Омўзиши ин самт дар корҳои зиёди илмӣ таҳлилгарон, олимон ва сиёсатмадорон баррасӣ карда шудааст ва проблемаи мазкур онро тақозо мекунад, ки ин самт бояд ба таври васеъ ба ҳаматарафа омўхта шуда, сабабу омилҳо ва чораҳои пешгирикунандаи терроризм ва экстремизм муайян карда шавад. Зеро ки ин зухурот намуди ҷинояти махсусан вазнин буда,

шон расидан даст ба куштору таркиш мезананд. Бояд гуфт, ки Тоҷикистон чун як давлати мустақил ба арсаи ҷаҳонӣ қадамҳои нахустини худро дар солҳои 90-уми асри ХХ гузошта, пеш аз ҳама ба ҷанги шаҳрвандӣ дучор гардид ва ба ҷиноятҳои ҳам анъанавӣ ва ҳам навини асри ХХ-ХХ1 аз қабилҳои терроризм, экстремизм, сепаратизм, хариду фурӯши силоҳ, савдои одамон ва гардиши ғайриқонунии маводи нашъаовар дучор гардид. Тоҷикистон дар кўтоҳтарин муддат оид ба ин раванд ба ҷомеаи ҷаҳонӣ пайваста, аз рўзҳои аввалини давлатдорӣ хеш чунин ҷиноятҳои маҳкум карда, ба қонунҳои амалкунанда тағйироту иловаҳо ворид карда, ба ташкилотҳои байналмилалӣ давлатию ғайридавлатӣ дар ин раванд ҳамроҳ шуда, ҳамагуна зухуроти террористӣ ва экстремистиро қотеъона маҳкум кард.

Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар баромадҳои чандин маротиба аз минбари баланди СММ ва дигар ташкилотҳои бонуфузи байналмилалӣ таъкид ме-

содир шудани ин қабилҳои ҷиноятҳои оварда мерасонад, аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва дигар кишрҳои ҷомеа чораҳои андешида истодаанд, аз қабилҳои баланд бардоштани сатҳи зиндагии мардум, зиёд кардани ҷойҳои нави корӣ, фаро гирифтани ҷавонон ба варзиш, ташаккули додани мафкураи баланди ватандўстию ватанпарастӣ, корҳои фаҳмондадихӣ. Ин ҳама чорабиниҳои дар барномаҳои дурнамои тараққиёти имрӯзаи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сеъ таҷассум ёфтааст. Тамоми кишрҳои ҷомеа ва хосатан устодону шогирдонии боргоҳи кўҳанбунёди илму маърифати ДДТТ ба номи Абуалӣ ибни Сино Паёми имсолаи Пешвои миллатро-Паёми ояндаи ободу осудаи Тоҷикистони соҳибистиқлол номида, тасмим гирифтаанд, ки баҳри иҷрои дастуру супоришҳо ва вазифаҳои гузашташуда љиҳати баланд бардоштани сифати таълиму тарбия, тайёр намудани мутахассисони ҷавобгӯи талаботи замони муосир аз тамоми имконияту воситаҳои мављуда васеъ истифода баранд. Дар ин росто зарур аст, ки бо мақсади бо донишҳои муосир фаро

САБАБУ РЕШАҲОИ ИФРОТГАРОЙ КАДОМҲОАНД?

Дар Паёми солони худ ба Маҷлиси Олии мамлакат Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мухтарам Эмомалӣ Раҳмон қайд намуданд, ки «Мутаассифона, дар олами ислом равияҳои низ арзи вучуд кардаанд, ки баъзе амалҳои ба фитнакориву тафриқаандозӣ равона гардидаанд. Ин ба моҳияти дини мубини ислом мухолиф аст ва ба он иснод меорад».

Дар замони мо шахсоне, хизбу ҳаракатҳо ва созмонҳои ҳастанд, ки кӯшиш менамоянд, мақсаду маром, ғояи андеша, афкор ва нақшаҳои худро бо ҳар роҳу васила ва ҳатто, бо амалҳои тундравона амалӣ созанд. Ба ақидаи аксари муҳаққиқон, сиёсатшиносон, рӯзноманигорон экстремизм бештар аз ҳама дар соҳаи дин дучор меояд ва ин падида дар тамоми ғушаву канори сайёраи мо ба амал меояд.

Сабабу решаҳои он дар чист ва омилу ангеҷаҳои он кадомҳоянд? Ба ин савол ҷавоби дақику мушаххас додан душвор бошад ҳам, ба ҳар ҳол баъзе сабабҳо, решаҳо, омилҳо ва ангеҷаҳои асосӣ ва умумии онро номбар кардан мумкин аст:

Аввалан, афзудан ва густариши ҳисси адами итминон ба фардо (ҳисси маъюсӣ, нобоварӣ, парешонӣ аз зиндагӣ). Дуюм, чараҳои бошиддати ҷаҳонишавӣ (глобализатсия) олами моро тағйир медиҳад, тамаддун, фарҳанг, анъана, урфу одат, дину мазҳаб ва суннатҳои анъанавиро заиф месозад ва ҳатто, тамоман аз байн мебарад. Натиҷаи он на ҳама вақт мусбату дилхоҳ аст ва ин падида эҳсоси нотавонӣ, заифӣ, маъюсӣ ва дар бисёр маврид танаффури (нафрат), эътироз ва муқобилиятро ба миён меорад. Ин омил метавонад, боиси бегонагӣ ва ҷудой аз раванди ягонагӣ, ҳамкорӣ, ҳамзистӣ, таҳаммулпазирӣ гардад. Сеюм, омиле, ки бештар дар ҷаҳони ислом, дар байни мусулмонон роиҷ аст - ин эҳсоси беадолатӣ нисбат ба ислом ва пайравони он аст.

Аксари мусулмонони олам чунини мешуморанд, ки нисбат ба онҳо мамонаки Ғарб сиёсати-духӯра, дуруя, меъёру стандартҳои мунофиқонаро ба кор мебаранд. Мутаассифона аксари онҳое, ки бо асли арқони ислом, таърих, фарҳанг, аҳком, фалсафа ва ахлоқи ислом ошно нестанд, чунин меҳисобанд, ки ба ислом хи-

слати ситезу тундравӣ, тачовузгарой, бадқасдӣ, ғайритаҳаммулпазирӣ хос аст. Ин андешаи мутлақо ғалат аст. Зеро «Қуръон», ҳадис, тамоми аҳқому арқони ислом ва фалсафаю ахлоқи он бар пояи адолат, баробарӣ, бародарӣ, озодӣ, амният бунёд ёфта, зарурияти сулҳ, ризоият, таҳаммул, оромӣ, амният, адолатро бо тамоми зухуроти он дар тамоми ҷаҳаҳои зиндагӣ таъкид ва фармудааст. Ислом дини сулҳу салоҳ ва бародарист, на барқасдиву бетаҳаммулӣ.

Экстремизм ва терроризм аз мафҳумҳоеанд, ки дар дунёи имрӯза вирди забони ҳама шудааст ва ин ду мафҳум ба ҳам пайваст мебошад. Экстремизм (тундравӣ, аз андоза гузаштан) ба терроризм меорад. Истилоҳи «терроризм» (аз калимаи латинии «terror») маншаъ гирифта, маъноаш «тарс ва ваҳм» аст. Террористон меҳоянд, мақса-

Тоҷикистон дар минбари СММ оид ба покии дини муқаддаси Ислом суҳанронӣ намуда, нисбат додани терроризм ва экстремизм (ифротгарой) ба ин дини муқаддасро бо қотеият рад намудааст.

Имрӯз, дар раванди ҷаҳонишавӣ муқобила ба густариши ақидаву афкори гуногуни бегона бидуни мавҷудияти ақидаи устувор ва мантиқан пурзӯр дар кадом соҳае, ки набошад, ғайриимкон аст.

Бинобар ин, ягона роҳ барои хунсо намудани зуҳури ҳар гуна гурӯҳу ҳаракатҳои тундгаро ва ифротӣ, махсусан дар заминаи ақидаҳои динӣ, пеш аз ҳама, мусоидат ба боло бурдани сатҳи донишҳои дунявӣ илмӣ ва ҳамчунин донишҳои динӣ дар ҷаҳорҷӯбаи мазҳаби суннатии мо ҳанафия мебошад.

Ҷилавгирӣ кардан

МУБОРИЗА ЗИДДИ ЭКСТРЕМИЗМ

ду мароми худро бо роҳи зӯрварӣ, куштор, тарсу ваҳм амалӣ созанд. Террор кардан, ҷомеаро ба ҳолати тарсу ваҳшат ва ноумедӣ афқандан аст.

Ба мо ҳамагон лозим аст, кушиш ба харҷ диҳем, фарҳанги динию миллимонро боло бардорем. Ба ҷомеа билхусус ҷавононамон фаҳмонда тавони-ста бошем, ки бо тақлидҳои кур-курона дунболи гурӯҳҳои ифротӣ нараванд.

Вазъияти фазои динии ватанамон ба ҳамагон маълум, ки давлат ва мардуми шарифи Тоҷикистон ҳама мусулмон буда, ба муқаддасоти динӣ ва дастуроти шариати Ислом эҳтиром мегузоранд.

Бо ташаббуси Президенти Тоҷикистон китобҳои фаровони динӣ ба забони тоҷикӣ ва хати кириллӣ тарҷума шуда, дар дастраси мардуми мусулмони кишвар қарор дода шуд. Аз ҷумла тарҷумаи Қуръони Карим ба теъдоди хеле зиёд таҳия шуда, ба таври роиҷон пешкаши мардуми мусулмони Тоҷикистон карда шуд.

Президенти Ҷумҳурии

аз ифроту тафрит яке аз омилҳои муҳими ҳифзи ваҳдати миллӣ, суботи ҷомеа ва рушди давлати миллӣ мебошад.

Бо боварии комил аз минбари баланд гуфта метавонем, ки ҷавонони боғайрат, далер ва сулҳхоҳи тоҷик иродаи матин дошта, на танҳо барои вусъатёбӣ, балки роҳ ёфтани терроризм ва ифротгарой дар марзу буми Ватани азизи худ бо ҳар роҳу усул, яъне ҳам амалӣ ва ҳам маънавий мубориза хоҳанд бурд.

Зеро ақидаҳо, андешаҳо, пешниҳодҳо, ки тавассути рӯзномаву маҷаллаҳо, барномаҳои телевизионӣ радио, конференсу мизҳои мудаввар, вохӯрӣ бо намоёндогони мақомотҳо ва дар пайравии онҳо дарсҳои кушоди тарбиявии устодон бахшида ба мубориза алайҳи терроризм ва ифротгарой дар ин самт нақши муҳимро бозидааст.

И. А. Юнусов,
директори ОКСБ,
Р.А. Юсупов,
мутахассиси озмоишгоҳ

Донишҷӯёни донишгоҳ дар шаҳри Қарағандаи Ҷумҳурии Қазоқистон таҷриба омӯхтанд

Дар доираи барномаи мубодилаи академӣ, бо мақсади гузаштани таҷрибаомӯзии тахассусӣ тибқи фармоиши ректори донишгоҳ, гурӯҳи донишҷӯёни факултети НТҶ-и ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино дар ҳайати 6 нафар зери роҳбарии декани факултет Саидзода Б.И. аз 4 то 15 августи соли ҷорӣ ба Донишгоҳи давлатии тиббии Қарағандаи Ҷумҳурии Қазоқистон сафарбар карда шуданд.

Рӯзи 5 август донишҷӯёни таҷрибаомӯзро декани факултети НТҶ-и Донишгоҳи давлатии тиббии Қарағанда пешвоз гирифта, онҳоро то макони будубоши муваққатиашон роҳнамоӣ намуд. Рӯзи 6 август тибқи барномаи тасдиқгардидаи ДДТҚ декани факултети НТҶ-и ин муассиса Бахтияр Серик гурӯҳи кориро ба сохтори донишгоҳи шинос намуд. Дар рафти таҷрибаомӯзӣ донишҷӯён бо ҳар шӯъбаи донишгоҳ дар алоҳидагӣ шинос карда шуданд. Аз ҷумла, «Маркази хизматрасонии донишҷӯён»-и ДДТҚ ки ба таҷрибаомӯзон хеле писанд омад.

Тибқи барномаи таҷрибаомӯзӣ д.и.т., профессори кафедраи беҳдошти меҳнати ДДТҚ Сраубаев Э.Н. давоми 2-рӯз лексия ва дарсҳои амалӣ дар лабораторияи таълимӣ кафедра гузаронида донишҷӯён бо таҷҳизоти замонавӣ шинос шуданд, ки минбаъд дар рафти корҳои илмӣ-тадқиқотӣ аз онҳо истифода мебаранд.

Донишҷӯён мувофиқи рухсатномаи маъмурият аз имкониятҳои китобхонаи донишгоҳ бо таври васеъ ва самаранок истифода намуданд.

Бо роҳбарии директори Маркази малакаҳои амалии ДДТҚ донишҷӯён бо тарз ва усули фаъолияти марказ шинос шуда, ба таври амалӣ аз баъзе таҷҳизоти онҳо истифода намуданд.

Мувофиқи шартномаи байни ДДТҚ ва барномаи таҷрибаомӯзӣ бо муассисаҳои тандурустии ҚҚ таҷрибаомӯзӣ аз рӯи их-

тисос бо таври амалӣ дар муассисаҳои профилактикӣ гузаронида шуд. Бо мақсади дастрасӣ ба мутахассисони департаменти ҳифзи тандурустӣ донишҷӯёнро ба 2 гурӯҳ ҷудо намуда, ба шӯъбаҳои эпидемиология, паразитология, беҳдошти хӯрока, меҳнат, қудакону наврасон ва коммуналӣ равона намуданд. Фарқият дар самти фаолияти Марказҳои назорати давлатии санитарӣ танҳо дар он аст, ки дар онҳо шӯъбаи харидорӣ маҳсулот дида мешавад ва ин шӯъба аз ҳисоби маблағи муассиса маҳсулотҳоро барои таҳлил аз Марказҳои савдо ва дигар корхонаҳо ба таври расмӣ харидорӣ менамояд. Дар вақти дарёфт намудани маҳсулоте, ки ба талаботи санитарӣ беҳдошти ҷавобгӯ набошад, нисбати истехсолкунанда парванда кушода мешавад.

Дар рафти таҷрибаомӯзӣ донишҷӯёни донишгоҳ бо кормандони Донишгоҳи давлатии тиббии Қарағанда ва мутахассисони муассисаҳои тандурустии онҳо мубодилаи таҷриба намуда, тарзи ҳуҷҷатгузорӣ ва системаи электронии онҳоро ба таври лозимӣ омӯхтанд.

Таҷрибаомӯзиро донишҷӯён дар ҳаҷми 36 соат бо баҳои аъло супорида ва аз ҷониби ректори ДДТҚ сазовори транскрипт шуданд.

Мавриди қайд аст, ки ректори ДДТҚ д.и.т., профессор Досмағамбетова Р.С. роҳбари гурӯҳи таҷрибаомӯзон, н.и.т., дотсент Саидзода Баҳромуддин Икромро ба ҳузурӣ худ пазируфт ва зимни шиносӣ аз номи ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино ба ӯ тӯҳфаҳои хотиравӣ супорида шуд. Бо мақсади рушди равобит дар самти ҳамкории минбаъдаи байнидонишгоҳӣ (ба таҷрибаомӯзӣ равон намудан, курсҳои кутухмуддати менеҷменти тандурустӣ, тайёр намудани магистрантҳо, докторантҳои PhD ва ғ.), изҳори назар карда шуд, ки дар оянда самарани хуб хоҳад дод.

Деканати факултети НТҚ

ЭЪЛОН !!!

Қабули шунавандагон ба курси 8-моҳаи Маркази омодагии қаблии Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино

ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино қабули ҳуҷҷатҳоро аз рӯи кластери 5-ум (ихтисосҳои тиббӣ, биологӣ ва варзиш) дар ш. Душанбе барои супоридани имтиҳонҳои марказонидаи дохилшавӣ дар Маркази миллии тести назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон эълон мена-

Қабули ҳуҷҷатҳо ва дарсҳои машваратӣ (консултатсия) аз:

03.09.2018 то 30.09.2018

Оғози машғулиятҳо аз:

01.10.2018

Барои таҳсил намудан ҳуҷҷатҳои зерин лозим аст:

- 1) Шиноснома ё Шаҳодатномаи таваллуд—асл ва нусха
- 2) Аттестат— асл ва нусха
- 3) Маълумотномаи тиббӣ 038/У
- 4) Маълумотномаи ҳарбӣ—нусха
- 5) Маълумотнома аз мактаб (барои хонандагони синфи-11)
- 6) Расм 6-дона 3x4
- 7) Табели синфи-10 (барои хонандагони синфи 11)
- 8) Хилъати сафед

мояд.

Дар Маркази омодагии қаблӣ ҳамаи хоҳишмандон ва хатмкунандагони муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, коллечҳо ва муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, ки мехоҳанд сатҳи дониши худро баланд бардоранд, таҳсил карда метавонанд. Дарсҳо мувофиқи барномаи таълимии тасдиқшуда аз фанҳои: забон ва адабиёти тоҷик (тест ва эссе), таърихи халқи тоҷик ва асосҳои давлат ва ҳуқуқ, математика, химия, биология ва физика, гузаронида шуда, 8-моҳ давом мекунад.

Суроғаи мо:

Бинои ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино дар шаҳраки «Шифобахш» (Қарияи Боло), рӯ ба рӯи бинои № 15-и беморхонаи «Шифобахш»

Телефон барои тамос:

(+992) 907-01-00-10

E-mail:

tajmedun14omodagi@gmail.com

«Академическая мобильность» в ДГМУ

Прошел уже целый месяц с моего возвращения на родину из прекрасного и далекого Дагестана.

Впечатления и эмоции, которыми я был полон по возвращении, хотя и разложились по полочкам памяти, но затянулись радужными облаками, и теперь уже совершенно не верится, что этот чудесный месяц действительно был в моей жизни, а не является плодом безудержной фантазии. Должен сказать, что этот месяц в Дагестане был полон впечатлениями и эмоциями!

Итак, хочу рассказать о своём лучшем семестре в студенческой жизни!

Этой весной в моей жизни произошли невероятные события. Я проходил обучение в стенах Дагестанского государственного медицинского университета по программе «Академическая мобильность» и она в корне изменила мою жизнь, несомненно, в лучшую сторону!

Мыслей так много, что непонятно, с чего начать, чтобы максимально передать мои эмоции и чувства. А начну я, пожалуй, с рассказа о самой республике.

Дагестан — чудесная горная республика. Место невероятной красоты, потрясающей, сочетающей в себе черты разных климатических зон, природы, невероятной и, опять же, разнообразной архитектуры. Одной из них является Дербентская крепость Нарынкала, которая на протяжении 15

веков использовалась в оборонительных целях персами, арабами и монголами! Я был очень рад прикоснуться к этой тысячелетней истории и слиться с миром древней культуры.

Удивительно, что на такой маленькой территории поместилось так много прекрасных мест! Самая главная ее достопримечательность — это потрясающей красоты виды, которые никого не могут оставить равнодушным. Я влюбился в эту республику с первого взгляда. Нужно также отметить гостеприимство и дружелюбие к нам дагестанского народа. Нас встретили тепло, доброжелательно и радушно.

Первым человеком, встретившим нас, был заместитель начальника отдела международного сотрудничества ДГМУ — Сажида Джанбулатовна. Это человек-энерджайзер, который полон энергией, одержим новыми идеями и планами. Именно она внушила нам, что необходимо искать себя, развивать свои способности и постоянно покорять новые вершины, никогда не останавливаясь на достигнутом.

В первый день пребывания в Махачкале администрация университета разместила нас в одном из лучших общежитий ДГМУ. Для быстрой адаптации к новой обстановке и образовательному процессу нам помогали волонтеры. Они провели экскурсию по главному корпусу университета, где мы познакомились с представителями деканата лечебного факультета, которые на протяжении всего се-

местра курировали нас. Это, Разин Мирзекеримович — декан лечебного факультета, Альбина Сиражудиновна — заместитель декана по старшим курсам и Рустам Калсынович — заместитель декана по работе с иностранными студентами. Хочется отметить доброжелательность и прекрасное отношение администрации и студентов ДГМУ.

Программа весеннего семестра 5 курса была насыщенной и требовалась приложить максимум внимания и усилий, т.к. имелась определенная разница в тематических планах, освоение которых еще происходило в новой незнакомой нам обстановке. В освоении материала нас поддержали преподаватели и помогли своим участием студенты ДГМУ, с которыми у нас проходили совместные занятия. Мы изучали такие дисциплины как «Акушерство и гинекология», «Хирургические болезни», «Инфекционные болезни», «Педиатрия»,

«Внутренние болезни», «Судебная медицина», «Фтизиатрия», «Клиническая фармакология». Благодаря высокопрофессиональному, профессорско-преподавательскому составу мы с легкостью освоили теоретическую базу и практические навыки. Теоретические знания закреплялись активным применением знаний на практике. Также уделялось внимание не только учебному процессу, но и культурно-массовым мероприятиям. Нас ознакомили с традициями, историческими памятниками культуры, с биографиями выдающихся деятелей города Махачкалы.

Мы занимались в группах разного уровня подготовки, по своему индивидуальному расписанию, циклы проходили со студентами 5-6 курсов ДГМУ, чтобы охватить все дисциплины, которые нам были нужны.

Мы, студенты, от всего сердца выражаем бесконечную благодар-

ность за возможность обучаться по программе «Академическая мобильность» ректору ТГМУ, д.м.н., профессору Гулзода Махмадшо Курбонали, декану лечебного факультета д.м.н., профессору Мухаббатова Ч.К. и международному отделу.

И огромную благодарность ректору ДГМУ, д.м.н., профессору Маммаеву Сулейману Нураттиновичу и народу Республики Дагестан за гостеприимство и радушный прием!

И тут немного для тех, кто читая эти отзывы думает, ехать или не ехать. Мой вам ответ — ехать! Это прекрасная возможность познакомиться с новой образовательной системой, а так же с этими замечательными людьми! И да, я не преувеличиваю, вряд ли на земле найдется еще столь гостеприимный и дружелюбный народ! Помимо этого ДГМУ богат и иностранными студентами, это представители Индии, Африки, Палестины, Ирана, Афганистана, Казахстана, Узбекистана, Грузии и Азербайджана. Под конец хочу дать совет читателям — если вы хотите получить тонну положительных эмоций, ознакомиться со всем разнообразием природы Дагестана, гостеприимством этого народа, то смело эта республика и этот город идеальны во всех отношениях..

Элдар Джонназаров,
студент 6-го курса
мед.фак. гр.66

**САРМУҲАРРИР:
МАХМАДНАЗАР
МАЗИЁЕВ**

ҲАЙАТИ МУШОВАРА:

Гулзода М. Қ. - ректори ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино;
Ибодов С.Т. - муовини ректор оид ба таълим;
Юсуфӣ С.Ҷ. - муовини ректор оид ба илм ва нашрия;
Қобилов Қ.К. - муовини ректор оид ба муолиҷа;
Қурбонбекова П.Қ. - муовини ректор оид ба тарбия ва фарҳанг;
Хокиров Т.З. - муовини ректор оид ба қорҳои хоҷагии маъмури;
Носиров Қ.Н. - мудири шӯъбаи таҳлил, назорат ва робита бо ҷомеа;
Расулов С.М. - мудири шӯъбаи иттилоот ва нашрия;

Хуруфчин: Мавлуда
Тарроҳ: Комрон У.
Мусаҳҳаҳ: Таманно

Дар матбааи «Мега Принт»
ба таъби расидааст.